

Uitgave van de Regionale
Commissie Installatietechniek
Gelderland en omstreken

Secretariaat:

De Gaullensingel 39, 6716 LE Ede

Tel. 0318 - 64.00.53

j.v.ooyhuizen@olc-sko.nl

De Regionale Commissie Installatietechniek (RCI) behartigt de belangen van werkgevers en werknemers uit de installatiebranche. Het gaat daarbij vooral om de arbeidsmarkt en het onderwijs in de regio.

De RCI is ingesteld door de stichting OLC, het opleidings- en ontwikkelingsfonds voor het loodgieters-, fitters- en centrale verwarmingsbedrijf.

De leden zijn vertegenwoordigers van Uneto-VNI, FNV, CNV, De Unie en bedrijven die zijn aangesloten bij het OLC.

Verder in dit nummer:

Vrijhavengedachte leidt tot olievlekwerking	2
Opleiders ook op beurs Rosmalen	2
Communiceren met onderwijs in Sanadome	3
Doedagen Techniek voor minder groepen	3
OLC Online: via internet subsidies	3
Laagdrempelig Servicepunt P&O bij ROI	4
Meer samenwerking en samenhang	4
Agenda RCI 2003	4

Redactie: bureau@batouwe.nl /
Anton van Grunsven

RCI - nieuws Gelderland

Nu ook elektrobedrijven in RCI Gelderland

In de Regionale Commissie Installatietechniek Gelderland zijn vanaf begin dit jaar ook elektrotechnische bedrijven vertegenwoordigd. Het gaat om Alewijnse Groep, Huisman Elektrotechniek BV en Kelderman Van de Berg Installateurs. Door de uitbreiding kan de RCI vakoverstijgend werken. De RCI richt zich daarbij op werkgevers en vooral ook op scholen en

opleidingsbedrijven. "Wij zijn niet de eerste RCI met elektro, maar we zijn er wel duidelijker mee naar buiten getreden", stelt RCI-voorzitter Arno Broere.

De uitbreiding van de RCI sluit aan op landelijke ontwikkelingen. De werkgeversorganisaties uit de elektro- en de installatiebranche waren al gefuseerd tot Uneto-VNI. En een fusie van de scholings-

fondsen van beide branches, OFE en OLC, is in de maak. "De financiële ondersteuning voor haar taken krijgt de RCI van het OLC. Wil de regionale samenwerking slagen, dan zal ook het OFE-fonds gelden moeten verstrekken", vindt Broere.

Lees verder op pagina 4:
Meer samenwerking en samenhang

Bedrijfssimulatie op Canisius College

Op de vmbo-afdeling Installatietechniek van het Canisius College in Nijmegen wordt dezer weken extra hard gewerkt. Een lokaal wordt deels omgebouwd tot bedrijfssimulatielokaal. Derde- en vierdejaars leerlingen voeren hier straks opdrachten uit als waren ze zelfstandige installateurs. Op 23 april is de officiële opening. "Maar half maart zijn onze open dagen. Ik hoop dat we dan een heel eind klaar zijn", zegt coördinator en docent C. Laros. De inrichting van het lokaal is een proefproject. Een hoog bordes van ruim twintig vierkante meter zal alle natte ruimten van een woonhuis bevatten, dus badkamer, keuken en toilet. Dit bordes is als voorbeeld bedoeld; de leerlingen voeren er alleen kleine handelingen uit, zoals het aftappen van water. De feitelijke bedrijfssimulatie betreft de aanleg van een wc-combinatie met fontein in een "woonhuis", met werkzaamheden onder en boven de vloer. "De leerlingen zijn verantwoorde-

Vmbo-4-leerlingen bij het huis in aanbouw in het Canisius College. Binnen twee maanden moet het huis gereed zijn om er de echte installatiepraktijk te simuleren.

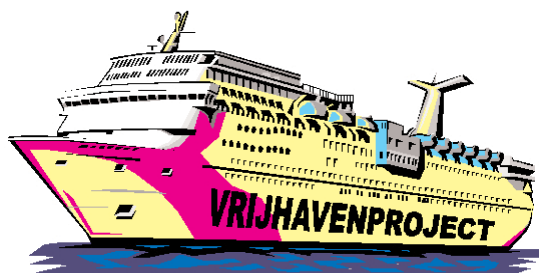
lijk van offerte tot en met uitvoering, inclusief het ontwerp van de leidingen en de berekeningen, kortom het prijskaartje. Ze leggen de afvoer aan, leidingen voor koud water en rioleringen. En alles wordt op waterleiding en riool aangesloten. Het werkt echt." Na uitvoering van elke opdracht worden alle materialen weer verwijderd, zodat een volgende groep installateurs

aan de slag kan. Ook in het Brabantse Oosterhout heeft een dergelijke proef plaats. Subsidies komen uit het zogenoemde Impulsproject, dat aantrekkelijker onderwijs en een betere aansluiting op de arbeidsmarkt wil stimuleren. Aanvullende subsidiegevers en sponsors zijn leveranciers, regionale bedrijven en het ROI.

Vrijhavengedachte leidt tot olievlekwerking

In totaal 28 installatiebedrijven namen de afgelopen twee jaar deel aan het Vrijhavenproject Gelderland.

Medewerkers van deze bedrijven kregen in 2001 van het branchescholingsfonds OLC symbolisch een scholingsbon van 1500 gulden, te besteden in 2001 en/of 2002. Van dat geld konden ze vakgerichte scholing volgen, maar ook persoonlijke scholing, zoals een computercursus of motorrijlessen. Centraal stond het overleg hierover tussen medewerker en leidinggevende.

In "het project met die boot", zoals het Vrijhavenproject Gelderland ook wel werd genoemd, volgden ruim 800 van de 1150 deelnemende medewerkers een cursus, uiteenlopend van cv-ketels en autogeen lassen tot projectmanagement en fitness.

"Op landelijk niveau praten werkgevers en werknemers al jaren over de scholingsverlofregeling in de CAO. De werkgevers willen een eenvoudiger subsidiesysteem met minder regels. Op hun beurt zien de werknemersorganisaties het liefst een systeem met persoonsgebonden scholingsbudgetten. Ze kwamen daar niet uit, terwijl beide partijen scholing van medewerkers tóch belangrijk vinden. Uiteindelijk hebben ze samen besloten te experimenteren met scholingsbonnen, om te beginnen in Gelderland. In het experiment zijn de bestaande CAO-regels over scholing tijdelijk losgelaten", zo verklaart Joke Steenbruggen de achtergrond van het Vrijhavenproject Gelderland.

Als adviseur van het Arnhemse adviesbureau Batouwe is Joke Steenbruggen twee jaar geleden door het ROI Achterhoek Rivierenland benaderd om samen het Vrijhavenproject uit te voeren. Inmiddels is het project afgesloten.

'Zonder hulp verzandt Vrijhaven'

Joke: "Wij hebben samen vastgesteld dat het een **wé-reldproject** was, zoals een werkgever het uitdrukte. De meeste bedrijven zijn er enthousiast en serieus mee aan de slag gegaan. Uiteindelijk hebben we op 1150 medewerkers een scholingsgraad van bijna 75 procent bereikt." Cruciaal in het project was het overleg tussen werkgever

of leidinggevende en de medewerkers. Dat overleg over de persoonlijke ontwikkeling van mensen vroeg zeker bij de kleinere bedrijven om een cultuuromslag die alleen met intensieve begeleiding te bereiken was. "Nu het project is afgerond, blijkt dat vooral de grotere bedrijven doorgaan met persoonlijke ontwikkelingsgesprekken en persoonlijke ontwikkelingsplannen. De kleinere bedrijven zouden dat ook wel willen, maar beschikken niet over interne professionele ondersteuning. Zonder die ondersteuning verzandt de Vrijhavengedachte veel sneller. Daar zou structureel wat op gevonden moeten worden."

'Angst op te leiden voor concurrent'

Het doel van het project was medewerkers wend- en weerbaarder te maken op de arbeidsmarkt. Een Engelse term daarvoor is employability, waarbij het gaat om inzetbaarheid nu én in de toekomst.

Aanvankelijk bestond er bij werkgevers weerstand tegen deze brede gedachte, aldus Joke Steenbruggen. "Bedrijven waren nogal eens bang dat ze hun personeel zouden opleiden voor de concurrent. Maar gaandeweg merkten ze dat ze als werkgever veel aantrekkelijker werden juist doordat ze investeerden in menselijk kapitaal. Dat is tegelijkertijd de grote winst van het Vrijhavenproject: het

besef bij werkgevers groeit dat ze personeel door scholing en ontwikkeling kunnen boeien en binden." Uit onderzoek blijkt dat ook veel medewerkers het experiment waardeerden. "Er was meer aandacht voor ze. Ze voelden zich serieus genomen omdat ze verantwoordelijkheid kregen en mee mochten praten over de besteding van die bon."

'Employability is kwestie van doen'

Hoe in de toekomst afspraken over scholing worden vastgelegd in de CAO, is nu nog ongewis. In navolging van Gelderland hebben de sociale partners, verenigd in het scholingsfonds OLC, besloten ook experimenten te initiëren in alle andere ROI-gebieden. Die experimenten verschillen allemaal een beetje van elkaar, maar overal wordt gewerkt met (symbolische) scholingsbonnen voor werknemers die ze in overleg met "de baas" mogen inzetten voor hun ontwikkeling. Joke Steenbruggen van Batouwe: "Het voornaamste is dat de deelnemende bedrijven met employability concreet aan de slag gaan. Te veel erover praten leidt tot niets. Employability is vooral een kwestie van doen. In die zin is het belangrijk dat de cultuuromslag wordt voortgezet en dat er een olievlekwerking komt in de branche."

Kort nieuws

Opleiders ook op beurs Rosmalen

Op 25, 26 en 27 maart 2003 wordt in het Autotron in het Noord-Brabantse Rosmalen voor het eerst een Installatie & Sanitair Vakbeurs gehouden. De beurs is vooral bedoeld voor werkgevers en werknemers uit Zuid- en Midden-Nederland. Zij kunnen er de technische ontwikkelingen volgen op installatiegebied maar ook kennismaken van allerlei opleidingsmogelijkheden binnen de branche. Speciaal voor het laatste krijgt de beurs in Rosmalen een Opleidingsplein. Diverse instituten met opleidingen binnen de installatietechniek zullen zich op dit plein presenteren. Sterk vertegenwoordigd zijn onder meer ROC's en ROI's uit Gelderland en Zuid-Nederland, maar ook OLC, Intechnum, Gastec, de Hogeschool 's-Hertogenbosch en Tutorial zijn aanwezig.

De organisatoren van de beurs in Rosmalen verzorgen al jaren een gelijknamige beurs in het Overijsselse Hardenberg. Op deze beurs, van 16 tot en met 18 september, richt de RCI Overijssel dit jaar voor de vijfde keer een Opleidingsplein in. Een lustrum. De vakbeurzen vormen een mooie gelegenheid om collega's en relaties te ontmoeten. De informele sfeer wordt onderstreept door de nodige hapjes en drankjes die op de beursvloer verkrijgbaar zijn.

De vakbeurzen in 2003:

25-27 maart:	Rosmalen
25-29 maart:	ISH Frankfurt
16-17 april:	Groningen
2-4 juni:	Leiden
16-18 sept.:	Hardenberg
9-11 december:	Leiden

Communiceren met onderwijs in Sanadome

Communicatie als gereedschap. Dat was een van de thema's tijdens de jaarlijkse RCI-bijeenkomst voor docenten, praktijkopleiders en werkgevers, eind oktober in het Nijmeegse ontspannings- en kuurcentrum Sanadome. Hoe ontstaan in een organisatie misverstanden en conflicten en hoe zijn ze door betere communicatie te voorkomen? Het onderwerp, met een inleiding en rollenspellen van Boutens Training & Advies, viel bij het publiek in goede aarde. Actief werden praktijk-situaties ingebracht wat tot levendige discussies met de trainers leidde. Een primeurtje was er ook. OLC Online werd gepresenteerd, een nieuwe website van het branchescholingsfonds (zie elders op deze pagina). Maar de RCI had in het Sa-

Directeur Elly Verburg van het branchescholingsfonds OLC had in het Sanadome voor alle sprekers een bloemetje paraat, zo ook voor RCI-voorzitter Arno Broere.

nadome meer in petto, zoals een kijkje achter de technische schermen van de baden, de sauna's, de waterbehandeling, ventilatie en stoom. Ook aan de culinaire geneugten was gedacht. Het afsluitende buffet bood alle ruimte om informeel nog wat

na te communiceren. Inmiddels staat het vast dat de volgende ontmoeting tussen onderwijs en bedrijfsleven in het Nederlands Openluchtmuseum in Arnhem is. De uitnodigingen daarvoor verstuurt de RCI na de zomervakantie.

Doedagen Techniek voor minder groepen

De zogenoemde Doedagen Techniek voor vmbo-scholieren lijken kleiner en compacter van opzet te worden. De tendens is om niet langer volledige klassen uit te nodigen, maar alleen leerlingen die geïnteresseerd zijn in techniek of een technisch beroep. Zo kan de leerlingen meer diepgang worden aangeboden. Tijdens de jaarlijkse doedagen maken de scholieren in een roulatiesysteem kennis met tal van technische vaardigheden. In groepjes mogen ze zelf tegels zetten, elektriciteit aansluiten, behangen of metselen. Ook opleidingen in de installatietechniek zijn tijdens de doedagen present. Begeleid door wat oudere ROI- of ROC-leerlingen kunnen de vmbo'ers bij de installatiewerkbanken bijvoorbeeld buizen zagen, solderen en buigen. In Nijmegen werd dit jaar voor het eerst met kleinere groepen geëxperimenteerd. Aan de proef namen twee scholen deel, het Canisius en het Maaswaal College. Het is de

Vmbo-leerlingen tijdens de ReVaBo Doedagen. Begeleid door ROI-leerlingen maken ze kennis met verbindingstechnieken.

Foto: ReVaBo Oosterbeek.

bedoeling volgend jaar ook tweedejaars vmbo'ers van andere scholen uit te nodigen die techniek als eerste of tweede keuzevak hebben. De Doetinchemse Doedagen, begin februari, waren eveneens voor de eerste keer alleen bedoeld voor in techniek geïnteresseerde jongeren. "Het heeft geen zin een meisje uit te nodigen dat al zeker weet dat ze kapster wordt. Die is niet gemotiveerd. Als je alleen leerlingen laat komen die kiezen voor techniek, krijg je bovendien minder groepen. De jongeren kunnen dan langer aan een bepaalde activiteit deelnemen", aldus een

begeleider. Naar de ReVaBo Doedagen in Oosterbeek kwamen in januari wel volledige schoolklassen, in totaal zo'n 1500 vmbo-leerlingen. Aan elke activiteit konden ze tien tot twaalf minuten besteden. Of ook hier de formule gaat veranderen, is nog de vraag. "Je kunt het op verschillende manieren benaderen", stelt een van de organisatoren. "Het gaat erom dat mensen positief over techniek gaan denken, erover praten op verjaardagen, ook als ze zelf niet direct de techniek in willen. Maar er moet nog een evaluatievergadering komen."

OLC Online: via internet subsidies

Via het internet scholingsverlofsubsidies en uitkeringen voor beroepsopleidingen regelen. Dat kan vanaf nu met OLC Online, een interactieve website van het branchescholingsfonds OLC. Via www.olconline.nl krijgen werkgevers in de installatiebranche straks 24 uur per dag toegang tot de OLC-subsidieadministratie. Op elk gewenst tijdstip kunnen ze, nadat ze met OLC een gebruiksovereenkomst hebben getekend, subsidies aanvragen, hun subsidie-administratie bekijken en gegevens corrigeren. Snel en efficiënt, aldus OLC. Volgens het scholingsfonds is het gelukt het programma zo gebruiksvriendelijk mogelijk te maken. "Al zal het best even wennen zijn", zegt Peter Luykx van de OLC-subsidie-administratie. "Een nieuw programma kost altijd wat tijd om ermee overweg te kunnen. Maar ik raad de gebruikers aan eens rustig door het programma te surfen. Ze ontdekken dan vanzelf de mogelijkheden." Volgende week brengt OLC een nieuwsspecial uit die geheel is gewijd aan OLC Online, inclusief een demonstratie-cd-rom. Hun gebruikersnaam en wachtwoord hebben de werkgevers onlangs ontvangen.

OLC Online is vanaf elke moderne computer met internet-aansluiting te gebruiken. Maar bedrijven kunnen ook op de ouderwetse manier hun scholingssubsidies regelen. "Internet is handig, maar daarmee verdwijnen de traditionele post en telefoon niet als communicatiemiddel", aldus OLC.

Het nieuwtje van OLC: www.online.nl

De Regionale Commissie Installatietechniek (RCI) Gelderland en omstreken werkt samen met:

vakbond voor industrie en dienstverlening

Regionaal Opleidingsbedrijf Installatietechniek

• ROI ACHTERHOEK RIVIERENLAND •

Regionaal Opleidingsbedrijf Installatietechniek

• ROI Utrecht •

—
regionaal
opleidingen
centrum
arnhem

Rijn IJssel
college

www.rocrivier.nl 0900-76 27 486

Laagdrempelig Servicepunt P&O bij ROI

Het Regionaal Opleidingsbedrijf Installatietechniek (ROI) Achterhoek Rivierenland in Doetinchem kent sinds kort een Servicepunt voor personeel en organisatie (P&O). Werkgevers en personeelsfunctionarissen uit de branche kunnen hier terecht voor advies en service op diverse P&O-terreinen.

"De service en het laagdrempelige karakter van het ROI vormen echt een meerwaarde voor installatiebedrijven. Ze zoeken een partner die ze kunnen vertrouwen, en dat is het ROI", stelt contactpersoon Hugo ter Haar.

"Het idee is ontstaan omdat we bij bedrijfsbezoeken veel vragen kregen. Vragen over opleidingen, maar ook over bijvoorbeeld de Wet verbetering poortwachter, functioneringsgesprekken of simpele dingen als werving en selectie. Veel bedrijven weten niet waar ze met die vragen terecht kunnen."

Voor het bestuur van het Doetinchemse opleidingsbedrijf was dit signaal aanleiding te besluiten tot een proef met een Servicepunt P&O. "Het is de bedoeling dat we

Hugo ter Haar van het Servicepunt P&O "Beginnen waar we goed in zijn"

beginnen met waar we goed in zijn, dat wil zeggen: vragen over scholing, opleidingsplannen en loopbaanontwikkeling. De eerste insteek is ook om met RIE aan de slag te gaan, de verplichte risico-inventarisatie en -evaluatie, en met de omslag van waarborginstallateur naar KOMO-certificering. Later kunnen we dat uitbreiden naar andere vragen op het terrein van personeel en organisatie."

Volgens Ter Haar kan het Servicepunt ook vragen combineren. "Als tien bedrijven een risico-inventarisatie en -evaluatie moeten doen, kun-

nen ze dat gezamenlijk via het ROI regelen. En als we tien opleidingen gezamenlijk kunnen inkopen, is dat ook nog eens goedkoper voor de bedrijven."

Het is de bedoeling op korte termijn actief te beginnen met het werven van bedrijven voor het Servicepunt. Een brochure is in de maak.

"Links of rechts hebben we al wat vragen gekregen die nu door het Servicepunt worden opgepakt, bijvoorbeeld over WAO'ers. We zijn ook al aan de slag gegaan met WW'ers. Het past allemaal binnen onze opzet."

Omdat het om een proef gaat, hoeven bedrijven niet te betalen voor de eerste vier uren dat ze het Servicepunt inschakelen. Daarna gaat de teller lopen. "Maar in verhouding tot de markt gaat het om een laag tarief. In de pilot moeten we bezien of dat tarief kostendekkend of te laag is."

Volgens Ter Haar wordt de proef door de andere ROI's in den lande nauwlettend gevolgd. Bij succes acht hij het denkbaar dat meer ROI's een servicepunt P&O inrichten. Het servicepunt staat open voor alle installatiebedrijven in het ROI-gebied, ook voor bedrijven die niet bij het opleidingsbedrijf zijn aangesloten.

De sociale partners, verenigd in het scholingsfonds OLC, staan achter het initiatief.

Meer samenwerking en samenhang

Vervolg van pagina 1

"Installatietechniek bestaat niet meer uit één vakgebied, maar uit diverse vakgebieden die moeten reduceren tot één proces. Dat leidt tot verbreding en samensmelting van vakgebieden. Die samenwerking en samenhang willen wij als RCI duidelijker maken. Wij willen vakoverstijgend gaan werken", aldus RCI-voorzitter Arno Broere.

Zowel de elektro- als de installatiebranche heeft haar eigen praktijkopleidingsbedrijven. Op installatiegebied is dat het Regionaal Opleidingsbedrijf Installatietechniek (ROI). De elektrobranche kent op dit terrein Elektrowerk en de RBOC's, de

Regionale Branche Opleidings Centra. Volgens Broere is de RCI voorstander van nauwere banden tussen deze opleidingsbedrijven, en eventueel fusie. De RCI richt zich verder nadrukkelijk op de technische scholen in de regio, de vmbo's en ROC's. "Ook hier is ons voornaamste doel te bevorderen dat technisch-breed de toekomst krijgt en dat de scholen onderling, maar ook de technische vakrichtingen binnen de scholen zelf, meer en beter gaan samenwerken." Broere: "De RCI heeft alleen een stukje beleid en visie uit te dragen en in het veld te promoten. Verder kunnen wij gelden aanvragen en aandragen."

RCI-agenda 2003

Vergaderingen RCI Gelderland met ROC's en andere gasten:
3 april, 12 juni, 4 december

Vergadering RCI Gelderland:
4 september

Themabijeenkomst RCI in Nederlands Openlucht Museum, Arnhem: najaar 2003

Landelijke RCI-voorzittersbijeenkomst: 11 november